

det maa ske, thi hvis de stiller sig i Vejen derfor, falder det hele, saa kan vi ingen Vegne komme. Men det forekommer mig, at en Undervisning som den, der paa-tænkes her, f. Eks. en Eftermiddag om Ugen fra Kl. 1 til 7 eller et Par Eftermiddage om Ugen fra Kl. 3 eller 4 til Kl. 7, kan virke befrugtende ogsaa paa det praktiske daglige Arbejde. Jeg vilde meget nødig, ja jeg vilde slet ikke være med til at tage de unge bort fra deres daglige Gerning og føre dem hen paa Skoler, hvor de skulde tilbringe halve eller hele Aar paa Skolebænken. Jeg tror, det vilde være et uhyre farligt Forsøg, idet det vilde medføre, at mange maaske derved fik Ulyst til deres daglige, praktiske Arbejde og ikke vilde vende tilbage til det. Man vilde derved gøre Ungdommen en meget daarlig Tjeneste. Men naar Undervisningen kommer til at gaa jævnsides med det daglige, praktiske Arbejde, vil disse to Ting kunne komme til at støtte hinanden.

Jeg ser meget godt, at der er betydelige Vanskeligheder at overvinde, navnlig ude paa Landet. I København eller andre store Byer bliver Vanskelighederne ikke saa store. Her i København kan de nødvendige Lokaler let skaffes og ligeledes de nødvendige Lærerkræfter. Anderledes er det ude paa Landet, hvor man maaske har vanskeligt ved at faa et Lokale. Dog tror jeg, at man godt der kunde komme ud over den Vanskelighed; bl. a. synes jeg, man kunde tænke sig saadan Undervisning meddelt f. Eks. i Forsamlingsbygningerne, som staa ubenyttede hen Dage igennem. Derimod kan det maaske blive vanskeligt paa Landet at skaffe de fornødne Lærerkræfter. Naar Undervisningen skal lægges om Dagen, vil man ikke i noget stort Maal kunne gøre Regning paa at kunne bruge Folkeskolens Lærere, thi de maa selvfølgelig ikke tages bort fra Børneskolen, saa dens Undervisning bliver indskrænket. Men i nogen Grad vil man sikkert alligevel kunne bruge Lærerne, og jeg vilde ogsaa anse det for i høj Grad uheldigt, om man ikke benyttede Folkeskolens Lærere, idet disse, som har haft Børnene fra det 7de til det 14de Aar, naturligvis overordentlig gerne vil blive ved at følge dem videre frem gennem denne Undervisning, som tænkes udstrakt fra det 14de til det 18de Aar. Men jeg tror, at der ude omkring i Landet sidder mange Mænd og Kvinder, som uden at være pædagogisk uddannede er i Stand til at optage en saadan Gerning mellem de unge og undervise dem i

et eller andet Fag, som de særlig har haft Lejlighed til at sætte sig ind i. For Eksempel vil saadanne Mænd og Kvinder, som har gennemgaaet den udvidede Højskole paa Askov, efter min Mening godt kunne have Betingelser for at kunne tage en saadan Gerning op mellem de unge, og jeg tror, det gælder her, hvad Englænderne siger: Hvor der er en Villie, er der en Vej. Hvis der er Villie til at føre denne Sag ud i Livet, tror jeg ogsaa, vi kan finde de Midler, som er nødvendige.

Jeg er overordentlig glad for, at vi er naaet et saadant Skridt, et virkeligt positivt Skridt frem paa dette Omraade, og udtaler min Tak til den højtærede Minister, fordi han har stillet dette Forslag, og det er mig en Glæde, at hele Finansudvalget enstemmigt har sluttet sig om det. Saa længe denne Sag har været forhandlet her i Rigsdagen, er der fra første Færd blevet vist den Velvillie fra alle Sider, og jeg vil haabe, at det maa blive ved. Der er i Virkeligheden saa faa Ting, som det danske Folk samler sig om i Endrægtighed; næsten alle store Spørgsmaal, som kommer frem, har den Egenskab, at de skiller og deler os i Partier. Om denne Sag har det hidtil vist sig, at vi har kunnet holde sammen og staa enige; saadan bør det være; er der noget Spørgsmaal, der skulde være neutralt, er det de Spørgsmaal, som angaar vor Ungdom, det kæreste og bedste, vi ejer. Jeg vilde ønske, at der ikke maa gaa Politik i denne Sag, men at den maa være neutral, og at vi maa staa samlede og alle arbejde hen til at retlede og dygtiggøre vor Ungdom, saaledes at den kan staa Maal med Ungdommen i andre Lande.

Laursen: Jeg skal kun dvæle ved faa Punkter af Kultusministeriets Budget, væsentligt det samme, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) nu omtalte. Han gjorde opmærksom paa, at det Tilskud, som er foreslaaet til de københavnske Skoler, som er eksamensberettigede, er Udslag af den Udvikling, som er foregaaet i de senere Aar. Det samme gjorde den ærede Ordfører (Mads Larsen) opmærksom paa, idet han betonedede, at naar den Side af Udvalget, hvortil han hører, var gaaet med til denne Bevilling, var Aarsagen hovedsagelig den, at Staten tidligere var blevet økonomisk knyttet til denne Skoles Udvikling ved, at den havde givet en Garanti paa ikke saa faa hundrede Tusinde Kroner, og at endvidere en tidligere Minister havde udtalt, at det